

ÅRSPLAN 25/26

Bergskaug FUS barnehage

Bergskaug

INNHold

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Barnehagens årsplan er et arbeidsredskap for personalet som styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning. Den gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og den er grunnlaget for kommunens tilsyn. Den er også et utgangspunkt for foreldrene til å kunne påvirke barnehagens innhold. Vi utarbeider mer detaljerte periodeplaner, og arbeidet evalueres kontinuerlig.

Hos oss er barna først – og vi har fokus på leken, Vi er opptatte av at barn skal få medvirke og at vi som

ansatte lytter til og er lydhøre for det barna ønsker og er opptatte av. En grunnleggende forståelse av barns medvirkning er knyttet til synet på barn og sterkt knyttet opp mot å møte hvert enkelt barn med respekt og likeverdighet.

I år vil språk og høytlesning være vårt fokusområde. Grunnleggende ferdighet for å kunne ha et godt samspill med andre, melde behov og uttrykke følelser

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek, glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

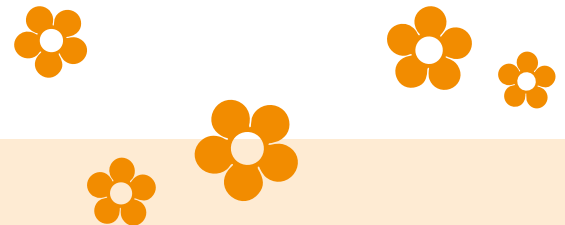
Våre metoder for å jobbe mot visjonen:

- Vi gjør hverdagen om til fest
- Vi skal møte barna med godt humør og skape et positivt klima for lek, aktivitet og samtaler. Vi skal være nysgjerrige og lyttende til barnas initiativ og interesser. Det skal være rom for å være spontane og gjøre ting fordi det er gøy.
- Vi er til stede i barnas lek
- De ansatte er til stede i barnas lek og veileder og støtter barn som trenger hjelp og veiledning for å komme inn i leken og knytte vennskap og gode

relasjoner. Ved å være til stede kan vi utvide og legge til rette for god lek. De ansatte observerer hva barna er opptatte av og kan finne lekesaker og rom som ivaretar og inspirer barna i leken.

Vi legger til rette for gode relasjoner

Vi skal som ansatte organisere og lede barnegruppene våre slik at det er et godt sted å være sammen. Barn skal få støtte i lek og gjennom dagen og til å lykkes i samspill med andre barn – barn og barn voksne. Venner skal få være sammen og vi som ansatte skal passe på og beskytte leken og det gode samspille mellom barn.

Verdier:

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

- Vi skaper trivsel og har godt humør.
- Barnehagen skal være et godt sted å være hvor vi skal møte hverandre og barna med et positivt sinn og sammen finner de gode løsningene istedenfor å se problemene. Vi skal gi varme og omsorg til barna og støtte hverandre når en trenger støtte og hjelp.
- Vi får som ansatte faglige utfordringer og påfyll.
- Vi skal ha møter med faglig innhold og som skaper refleksjon. Vi holder oss faglig oppdater og forbereder oss til møter. Gjennom året er det lagt opp til kurs med faglig påfyll. Vi som ansatte skal få oppgaver og utfordringer som vi opplever meningsfulle og kjenner mestring.
- Vi har medvirkning i egen hverdag.
- Vi er delaktige i planlegging av innhold og aktiviteter og får medvirke og påvirke hvilke oppgaver utfordringer vi får. Vi jobber sammen og kan søke veiledning og hjelp hos hverandre.

Hovedmål:

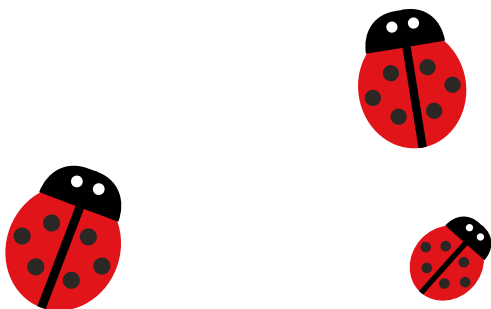
- FUS barn har et positivt selvbylde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen

Våre metoder for å jobbe mot målene:

- Vi ser og anerkjenner hvert enkelt barn.
- Vi skal være sensitive, se og lytte til hva barnet prøver å si oss med hele seg. Hvert barn er unikt, og barnet skal kjenne at det er fint å være akkurat den det er.
- Vi bidrar til positivt klima og skaper gode relasjoner med barn, foreldre og kollegaer.
- Hver enkelt av oss ansatte tar ansvar for å være positive og skape en god atmosfære for barn, ansatte og foreldre. Barna møter ansatte som snakker med rolig stemme og gir barna god støtte og hjelp til det sosiale samspillet. Vi snakker hverandre opp og tar opp vanskelige ting på en god måte og er finner løsninger.
- Vi har rutiner og arbeider aktivt for at barn skal oppleve gode overganger.
- Vi planlegger rutiner og overganger slik at alle ansatte vet og har forståelse for arbeidsoppgaver. Vi forbereder og legger til rette slik at barn må vente minst mulig. Barna får venteaktiviteter og får støtte med enkle, tydelige beskjeder om hva som skal skje slik at de opplever mestring.
- Vi arbeider aktivt med at alle skal få være med i lek.

Vi er tett på barna i lek og er selv aktivt med i leken eller er ved siden som støttene stilas. Vi finner frem saker å leke med som kan inspirere barna. Vi deler i små grupper så barna lettere finner hverandre og ro i leken og passer på så leken ikke blir utoet så langt vi kan. Vi løfter barn i andre barns øyne og finner aktiviteter som flere synes er kjekt for å hjelpe enkelt barn inn i leken. Vi veileder barna i å løse konflikter og håndtere sine og andres emosjoner.

**SAMMEN GIR VI
BARNDOMMEN VERDI:
VENNSKAP, LEK, GLEDE OG
HVERDAGSMAGI**

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

Bergskaug FUS barnehage har 3 avdelinger. To avdelinger for barn 2-6 år og en avdeling for barn 1-2 år. Vi har 50 barn og 11 ansatte i ulike stillinger. Barnehagen startet sin drift i 2005. Vi ligger flott plassert i nærmiljøet på Flateby i Enebakk kommune. Vi har kort vei til skogen som vi bruker mye og har faste turdager hvor vi besøker ulike steder i nærmiljøet.

Det er tett samarbeid mellom avdelingene og vi jobber aktivt med å samarbeide på tvers til barnets beste. Dette gjør vi for at hvert enkelt barn skal få aktiviteter tilpasset sin alder og modenhet.

Hos oss er barna først - og vi har fokus på leken, og mener leken er barnets viktigste læringsarena og legger til rette for en god og inkluderende lekekultur.

Vi er opptatte av at barn skal få medvirke i hverdagen og bli sett og hørt av voksne som har kompetanse til å se og forstå barnets behov. Barns rett til medvirkning er nedfelt i FN's barnekonvensjon, artikkel 12 og i barnehageloven § 3. For oss handler barns

Bergskaug FUS barnehage AS

Adresse: Gjeddevannsveien 2
1911 Flateby
Telefonnummer: 64 00 14 90
E-post: dl.bergskaug@bhg.no

fus.no/bergskaug

medvirkning om at barna har rett til å si sin mening og å bli hørt, men at de samtidig ikke skal overlates til et ansvar de ikke er rustet til å ta.

I barnehagen vår møter du et mangfold av barn og ansatte med ulik kulturell bakgrunn. Det er mye latter, humor og ansatte som er opptatte av at hvert barn er unikt og skal møtes med varme, trygghet og forståelse.

De ansatte er til stede og beskytter, deltar og legger til rette for leken og støtter barnets sosiale utvikling. Med leken som utgangspunkt skal vi ha det gøy sammen om lek med språk og dukke inne i bøkenes magiske verden og ansatte bruker bilder og ulikt materiell som støtter språket.

Arbeid med tema

I sammen med barna skal vi ha fokus på nærmiljø og samfunn

Rammeplanen sier:

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Vi vil også arbeidet med bærekraft og gi barna erfaringer og glede over å ta vare på og være i naturen.

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling.

Vi har som mål med arbeidet vårt:

- **Hovedmål:**

- Barna skal bli kjent med og utvikle tilhørighet til nærmiljøet sitt, og få innsikt i hvordan mennesker lever sammen i samfunn, gjennom opplevelser, samtaler og utforsking

- **Delmål:**

- Barna skal bli kjent med ulike yrker og hvordan disse bidrar i samfunnet vårt gjennom blant annet lek og erfaringer
- Barna skal få erfaringer om naturen og hvordan vi bidrar til en bærekraftig fremtid

- **Yrker**

- Oppe: Starter med foreldrenes yrker (gjenstand/bilder)
- Nede: Et yrke hver måned
- Vi har brannkonstabel og politi samtidig (prøver å få disse på besøk)
- Egen utkledningsdag på sommerfesten? (Yrker som tema. Musikk i bakgrunnen til de ulike yrkene)
- Tilrettelegge for ulike lekemiljøer, der barna får "leke yrkene"

- **Bærekraft**

- Søppel
- Hva er det som blir til jord?
- Gjenbruk og resirkulering
- Barna selv, er med og sorterer og plukker søppel.

Tiltakene og hva vi gjør for å jobbe mot målene kommer i periodeplaner.

Arbeidet med språk:

Rammeplanen sier

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Å utvikle et funksjonelt språk så du kan forstå de rundt deg og kunne formidle tanker og behov er en grunnleggende ferdighet for å fungere og ha det bra. For å gi alle barn støtte til å uttrykke seg, bruker vi visuell støtte i arbeidet med språk for alle barn. Alternativ og Supplerende Kommunikasjon er å kommunisere på andre måter enn gjennom talespråk og kalles alternativ og supplerende kommunikasjon, forkortet til ASK. I barnehagen vil dere blant annet møte dagtavler som forteller barna hva vi skal gjøre i løpet av dagen med bilder og tekst. Vi legger vekt på å ha tid og rom for å lese høyt for barna og bruke biblioteket aktivt. Med jevne mellomrom låner vi bøker og vi får også besøk av biblioteket.

En stor del av arbeidet med språk er voksne til stede i lek og samspill hvor vi støtter barnas læring. Gjennom lek, samspill og erfaringer skal vi utvikle og støtte barnas begrepsutvikling, gi gode tilbakemeldinger og legge til rette for lek i et trygt og godt miljø.

Rammeplanen sier

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

I barnehagen lever barna sitt liv her og nå. Det krever varme ansatte, som er til stede for barna. Det krever både fysisk og mental tilstedeværelse av personalet, og ser barna med et positivt blikk. Alle barn har rett til god barndom. For noen barn vil barnehagen være den eneste slik arena. I barnehagen bør alle barn møtes med like muligheter, noe som innebærer at barn må møtes der de er, med sine forskjellige behov. Anerkjennelse, medvirkning og vi skal se hvert barn som subjekt. Dette betyr en voksenrolle som tar utgangspunkt i barna som går i barnehagen til enhver tid, og at personalet er sensitivt for hvert barns behov og at hvert barn er unikt. Det er viktig at vi anerkjenner barns rett til egen opplevelse og at barnet møter voksen som møter dem som subjekt og som det unike mennesket det er.

Vårt syn på barn og barndom:

- Barndom har en verdi i seg selv.
- Barnet har rett til medvirkning
- Barn har rett på god tilrettelegging og tid for lek
- Barn skal møte lyttende, omsorgsfulle og kompetente voksne

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å fremme demokrati:

Barnehagen skal være et sted hvor barn år oppleve og erfare demokratisk deltagelse. De skal erfare at de blir lyttet til og møtt med respekt for sine tanker og meninger og samtidig som de skal lære seg å lytte og respektere andres tanker og meninger. Gjennom å oppleve og erfare demokrati vil barna lærer verdier og holdninger til andre mennesker som kjennetegner et demokratisk samfunn.

- Hvert barn skal bli sett og hørt.
- Barn skal få oppleve og erfare demokratisk deltagelse.
- Barna skal blir møtt med respekt for sine tanker og meninger samtidig som de skal lyttet til og respektere andres tanker og meninger.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Et demokratisk samfunn må anerkjenne og verdsette ulike verdier, meninger og levemåter. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Vi er opptatt av at barna representerer ingen andre enn seg selv og er opptatt av at våre aktiviteter og innhold skal ivareta mangfoldige kulturelle uttrykk. Det handler om hvordan personalet møter ulike kulturer heller enn at barna er representanter for ulike kulturer. Vi skal sammen med barna være nysgjerrige på mangfoldet. Barna skal få kunnskap og erfaringer i et fellesskap hvor alle blir sett og hørt og verdsatt for den de er.

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

- Våre aktiviteter og innhold skal ivareta mangfoldige kulturelle uttrykk
- Vi skal ha kompetanse om andre kulturer. Alle foreldre skal møtes på en anerkjennende og respektfull måte. (Kultursensitivitet)
- Vi skal sammen med barna være nysgjerrige på mangfoldet.
- Barn skal bli kjent og bevisste på egen identitet
- Barn skal oppleve og å være stolte over egen kultur og bakgrunn.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Alle barn skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i barnehagens fellesskap. I arbeidet med barns medvirkning, respekt og demokrati vil likestilling og likeverd være en naturlig del. Hos oss skal barna få oppleve at ingen dømmer dem, og få erfaringer med solidaritet og fellesskap.

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

- Gi barna erfaringer med ulike kulturelle tradisjoner
- Vi jobber for å motvirke sosiale og økonomiske forskjeller.
- Ulikheter er spennende og bra
- Vi har et variert leke og aktivitetstilbud
- Vi utfordrer barn til å prøve nye ting

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Gjennom hverdagen ønsker vi i barnehagen vår å skape glede over å være ute og ta vare på naturen og alt smått og stort vi omgir oss med. Vi lever i en tid hvor en bærekraftig bruk av ressurser er viktig å lære barna om. Vi skal være gode rollemodeller i å ta vare på det rundt oss og sammen med barna lære og være nysgjerrige og oppmuntre til undring og filosofere. Sammen med barna skal lære og glede oss over naturen.

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

- Vi har faste turdager
- Vi er aktive ute med barna og lærer og gir dem erfaringer om livet i naturen og hvordan vi skal ta vare på naturen.
- Vi har system for å sortere søppel som barna er med på.
- Vi har med barna på å vanne og ta vare på planter og blomster i barnehagen.
- Vi reparerer leker og inventar så langt det er mulig.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

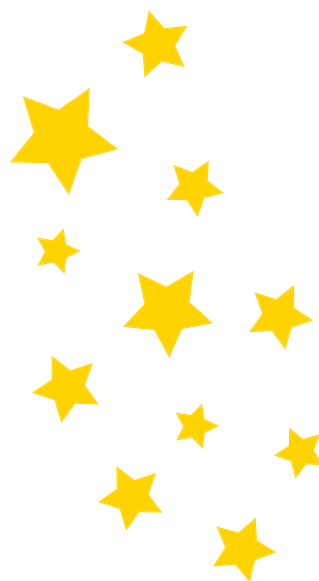
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Barnehagen skal gi barna de verktøyene de trenger for å stå opp for seg selv. Vi skal være med på å skape barn som kan ta gode valg for seg selv, og som tør å stille kritiske spørsmål til det etablerte. I en verden som hele tiden er i endring er det av betydning at barna evner å tenke selv, ta gode valg for seg selv på bakgrunn av egne erfaringer og egen tro på hva som er rett og galt. I barnehagen vår skal vi gi barna erfaringer som gjør dem i stand til å mestre livet. De skal møte ansatte som tar ansvaret for at barna opplever felleskap, tilhørighet og gode relasjoner. Hverdagen er organisert slik at barna har forutsigbare og trygge rammer. Ansatte leder og organiserer hverdagen til beste for hvert enkelt barn og barnegruppen.

Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

- Vi jobber aktivt med TIK/CLASS
- Vi skal ha trygge gode relasjoner til barna
- Vi skal ha god omsorg for barnet som for oss betyr
 - Lese barnets kroppsspråk og se barnets behov
 - Vi bruker pedagogiske opplegg hvor barna lærer om sine egne og andre barns følelser
 - Vi anerkjenner og støtter barnet i håndtering av sine følelser.
- Vi skal ha samtaler med barna
- Vi har tid til fang og klemmer
- Vi legger til rette for fysisk aktivitet
- Vi legger til rette for varierte måltid.

Handlingsplan for psykososialt miljø

**BARNET
FØRST!**

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vent mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter og erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn utrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte:

Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsninger.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte

etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barns høyde. De ansatte tar barns perspektiv og legger til rette for barns deltakelse i aktiviteter.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom det å kun lære fakta og læring av hvordan fakta henger sammen, er organisert og avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk) eller stille spørsmål og komme med innspill for at barna skal holde på lenger med en oppgave, og dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar – sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til. De stiller mange åpne spørsmål, der det kreves mer enn et eller to ord til svar, de repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det de selv gjør og det barna gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser/erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

BARNET FØRST!

Slik arbeider vi med Barnet først:

OMSORG:

Her hos oss har vi fokus på at omsorg er en viktig forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for barnas utvikling av empati og nestekjærlighet. Det er ulike behov hos ulike barn, så de voksne må være sensitive og lydhøre - alle barn har rett til trygge voksne som tar hensyn og ser deres behov.

Vi oppmuntrer barna til å vise omsorg for hverandre, da vi ser at omsorgsfulle relasjoner gir trivsel, glede og mestring, på tvers av alder og kjønn. Det er en byggestein for god selvfølelse som er verdifull å ha i sekken.

LEK:

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen. Gjennom vårt fokus på egenledelse i lek og læring faller dette helt naturlig. Leken har verdi i seg selv, og er en arena for barnas utvikling og læring og for språklig og sosial samhandling. Vi skal tilby nye og varierte lekemiljø, ulike tema og rekvisitter etter barnas interesser. Barn som er gode på å leke vil ha lettere for å opprette, vedlikeholde og utvikle vennskap. Og har barnet en venn vet vi at det er større sjanse for at barnet utvikler seg i positiv retning, og mulighetene for å bygge nye relasjoner og vennskap til andre er stor.

LÆRING:

Barn lærer i alt de gjør. Å lære er å oppdage. I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø

som støtter opp under deres lyst til å leke, lære, utforske og mestre. Vi skal introdusere barna for nye temaer, fenomener, materialer og redskaper som skal bidra til meningsfull samhandling mellom barn-barn og barn-voksen. De voksne må ha noe å by på ut ifra hva barna er opptatt av. Vi skal stå i likeverdige og gjensidige relasjoner og samspill, og med det kunne bidra til å skape felles interesser og en delt oppmerksomhet. Barn er ikke selv bevisst sin læring, for den skjer over alt og hele tiden. Vi voksne kan ha våre læringsmål for ulike aktiviteter, men vi kan allikevel aldri vite med sikkerhet hva barnet faktisk lærte underveis.

DANNING:

Danning handler om å formes som menneske i verden. Det henger nært sammen med barns medvirkning og demokrati. Danning knyttes til det å være deltaker i likeverdige dialoger hvor ulikheter kommer til syne og våre meninger og kunnskaper settes på prøve. For barnas dannelsesprosess er det viktig hvordan personalet forstår barns uttrykk og hvordan de møter barna i deres uttrykk. Danning skjer ved at det skapes rom for at barna kan være nysgjerrig, spørrende og kritisk reflekterende. Vi skal lære barna at å inkludere uansett våre ulikheter, og at ulikheter er en berikelse for fellesskapet. Gjennom samhandling påvirker vi hverandre og vi blir på den måten en del av hverandres dannelsesprosess. Det handler om sosialisering, som står i motsetning til tilpasning. Vi er ikke enten sosialiserte eller tilpassede, men vi trenger evnen til å kunne gjøre nytte av begge. Vi trenger evnen til å kunne tilpasse

oss fellesskapet, men også evnen til å stille spørsmål ved det som allerede er etablert. Vi trenger å kunne handle aktivt for fellesskapets beste.

Danning står med dette også i forhold til demokrati. I et demokrati trenger vi mennesker som er reflekterte og kompetente deltakere i samfunnet. Vi trenger mennesker som evner å se seg selv som individ, men også som en verdifull medskaper av fellesskapet.

VENNSKAP OG FELLESKAP:

I Bergskaug skal alle barn få erfare at de er betydningsfulle for fellesskapet og de skal være i positivt samspill med barn og voksne. Vi skal legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap, og vi skal støtte barna i å ta andres perspektiv. Vi skal hjelpe barna å se en sak fra flere vinkler, og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.

Vi skal støtte barna i å stå opp for seg selv og ivareta egne behov, og samtidig ta hensyn til andres behov. Vi skal ta vare på relasjonene barna imellom og legge til rette for at nye vennskap kan oppstå. Vi skal jobbe aktivt forebyggende med mobbing og erting, gjennom å løfte fram hvert barns unike egenskaper og å sette ord på hvor viktige vi alle er i fellesskapet.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK:

Kommunikasjon og språk påvirker alle sider ved barnets utvikling. Vi verdsetter og anerkjenner barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Barna skal oppleve at de voksne lytter, er engasjerte og interesserte i det de ønsker å formidle. Vi skal legge til rette for gode språkstimulerende miljøer og være bevisst hvilke rollemodeller vi voksne er for barna. Vi skal "bade barna" i språk gjennom å lytte, fortelle, forklare og vise. Vi skal sette ord på det vi gjør i det daglige, benevne hva vi gjør og hva vi ser sammen. Vi skal undre oss og legge til rette for gode samtaler ved å stille åpne spørsmål og lytte til hva barnet ønsker å samtale om.

Barna skal få erfare at språklig mangfold er en berikelse. De skal få oppleve at det er spennende å høre hva ulike ting heter på ulike språk. Vi skal jobbe for at barna har et stort og godt ordforråd når de går ut av barnehagen.

Barns medvirkning og respekt henger tett sammen med hvordan vi voksne som jobber i barnehagen møter barna i alle de ulike hverdagsaktivitetene og overgangs situasjonene hver dag. Det handler om hvordan vi møter foreldre og andre samarbeidspartnere barnehagen har. Det handler om sensitive, reflekterte voksne, som har god og oppdatert kunnskap om barn.

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Barn har rett til å si sin mening og å bli hørt, men de skal ikke overlates til et ansvar de ikke er rustet til å ta. Det er de voksne som har det overordnede ansvaret. Barn i ulike alder uttrykker seg på ulike måter. Dette krever et kompetent og sensitivt personale som har gode kunnskaper om barn og barns utvikling. Det krever at personalet er oppdatert på ny forskning og teori om barn og at de har respekt for barn.

Gjennom å ha sensitive voksne som lytter og barn på alvor, vil alle barn få oppleve medvirkning på egen

hverdag. Dette er spesielt viktig for de barna som ikke naturlig hevder seg i barnehagen.

Vi har kommet dit i dag at vi ser på barn som subjekt i sitt eget liv. Vi har gått fra å se på barn som fremtidige borgere til borgere. Hva betyr egentlig dette for barnehagens arbeid og for de ansatte? Når vi snakker om barns medvirkning, dukker det opp to ulike perspektiv; vi har det individuelle perspektivet og vi har det kollektive perspektivet. Det individuelle perspektivet legger størst vekt på individets rettigheter og valgfrihet, mens det kollektivet

perspektivet har fokus på deltakelse og fellesskapet. Det ene perspektivet utelukker ikke det andre, det handler snarere om å finne en balanse dem imellom og å bruke de på en slik måte at de utfyller hverandre. Barnehagen er et fellesskap med mange individer som skal fungere sammen. Det handler om at vi også skal se og oppdage at vi er ulike og erfare at det er spennende at vi har forskjellige meninger. Det handler om respekt for hverandre og toleranse for ulikhet. Det å være delaktig i et demokrati innebærer nettopp dette, at jeg blir lyttet til og møter respekt for mine tanker og meninger samtidig som jeg må lytte til og respektere andres tanker og meninger. Dette bringer oss videre inn på respekt. Barnehagen skal fremme gjensidig respekt. Men hva betyr det egentlig?

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal vi gi barn felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap.

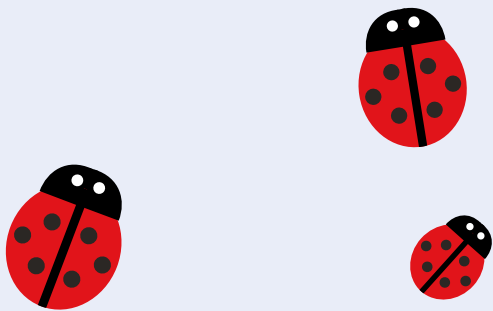
Barns medvirkning og respekt henger tett sammen med hvordan vi voksne som jobber i barnehagen møter barna i alle de ulike hverdagsaktivitetene og overgangs situasjonene hver dag. Det handler om hvordan vi møter foreldre og andre samarbeidspartnere barnehagen har. Det handler om sensitive, reflekterte voksne, som har god og oppdatert kunnskap om barn.

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

- Barna blir møtt av ansatte som lytter og leser barnets behov.
- Barn blir hørt på valg av ansatt i situasjoner den trenger trøst, hjelp og nærhet.
- Barn får være delaktig og med på å bestemme hva man skal gjøre etter alder og modenhet.
- Ansatte møter og lytter til barns initiativ.
- Ansatte skaper en forutsigbar trygg hverdag som legger til rette for at barn kan medvirke.

SAMMEN GIR VI
BARNDOMMEN VERDI:
VENNSKAP, LEK, GLEDE OG
HVERDAGSMAGI

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

For oss i Bergskaug betyr godt foreldresamarbeid at det er en trygg og god relasjon mellom ansatte og foreldre. Dette fordi ordet relasjoner betyr så mye. Det betyr at vi skal se den enkelte forelder, den skal føle seg hørt og forstått. Foreldre skal oppleve at vi setter barnet deres først.

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- Vi skal ha gode hente og levere situasjoner hvor barn og foreldre blir møtt på en god måte.
- Vi skal møte foreldre på en åpen og anerkjennende måte.
- Vi skal sette av tid for samtale og dialog.
- Vi skal bruke MYKID aktivt til å skrive og legge ut bilder om barnas hverdag.
- Vi skal lytte til foreldres meninger.
- Vi skal ha en åpen dialog om omsorgen for hvert barn og være modige i kommunikasjonen med foreldre.

Samarbeid med andre instanser:

- Samarbeid med andre instanser er en viktig og naturlig del av barnehagens hverdag. Som barnehage skal vi tilrettelegge og gi alle barn gode utviklingsmuligheter og sikre et godt tilbud for barna.
- FUS administrasjonen og de andre FUS barnehagene
- Barnehageadministrasjonen i kommunen
- De andre barnehagene i kommunen
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT): PPT er en sakkyndig instans som kan bistå med spesialpedagogisk hjelp. PPT kan også gi veiledning og råd til barnehagen i forbindelse med enkeltbarn. Foresatte må gi skriftlig samtykke dersom barnehagen ønsker å samarbeide med PPT om enkeltbarn.
- Barneverntjenesten: Barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får hjelp og omsorg i rett tid. Barneverntjenesten kan også være en rådgivende og støttende instans for familier som har behov for ekstra hjelp/støtte i perioder.
- Helsestasjon

7. OVERGANGER

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

I barnehagen vår er vi opptatt av at barnet skal få god tid til å bli kjent og trygg i barnehagen. Vi legger opp til at foreldrene er sammen med barnet hos oss opp til en uke - foreldreaktiv tilvenning. Gjennom observasjon og samtaler med foreldrene får vi kunnskap om barnet og foreldre lærer oss å kjenne. Kontaktpersonen til barnet nærmer seg barnet på en sensitiv måte og vi gjør det vi kan for at barnet skal få være hos den barnet er tryggest på. Har foreldrene mulighet til det er det også godt for de små med korte dager.

Vi opptatt av at barnets og foreldrenes første møte med barnehagen skal være preget av trygg tilknytning og gode rutiner. Barns følelsesmessige bånd utvikles gjennom hele barnehagelivet, men tilvenningsperioden er en ekstra sårbar periode. Barnet må venne seg til en ny hverdag, nytt miljø, nye rutiner, bli kjent med mange fremmede mennesker og venne seg til å være atskilt fra sine foreldre/foresatte.

I tett samarbeid med foreldre/foresatte legger vi opp til en så god tid for barnet som mulig. Ved at vi skaper en overgang for barnet hvor barnet opplever mestring vil det få med seg god kompetanse på å takle endringer og overganger senere i livet.

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Vi har faste besøksdager i tiden før oppstart for alle nye barn.
- Vi har kontaktperson for alle nye barn.
- Vi setter av god tid og ønsker at foreldre skal være mye til stede i barnehagen den første tiden.
- Foreldre er aktive med barnet i tilvenning og medvirker i hvordan barnets første tid i barnehagen er. (foreldreaktiv tilvenning)
- Vi er nysgjerrig og interessert i å bli kjent med det nye barnet.

- Vi er sensitive i møte med barnet og foreldre.
- Vi er fleksible og tilpasser oss til hvert barn og foreldres behov.
- Vi bruker aktivt overgangsobjekter for å skape trygghet.

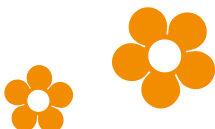
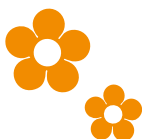
[Tilvenning_678e292512386.pdf](#)

Overganger innad i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

- Vi ansatte sørger for å kjenne alle barn og foreldre i vår lille barnehage.
- Vi er mye sammen og leker på tvers både ute og inne.
- Vi tar med barn som skal bytte avdeling på besøk på ny avdeling og er for øvrig mye på besøk på Ledergruppen jobber med å fastsette barnegruppene innen april mnd. Tilvenning innad i barnehagen skal være et tema på siste ledermøtet i april.
- Barna som skal starte oppe på Bringebær og Jordbær starter med besøk i mai.
- Barna skal være med på gruppe på onsdager og spise lunsj. Vi utvider tiden etter hvert og ser på hvordan barnet har det.
- Det blir laget et informasjonsskriv til foreldre til de barna som starter. I informasjonsskrivet står det litt praktisk og om den første tiden på ny avdeling.
- Ved behov skal foreldre tilbys en samtale.
- Vi lager velkommenlapper på plassene til barna så de ser hvor plassen er og ønskes velkommen.
- Når du som ansatt vet hvilket barn du får opp på din avdeling skal du være aktiv i å bli kjent med barnet og foreldre.
- tvers med små og litt større grupper barn.

Overgang mellom barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

- Førskolebarna har en egen tid i uken hvor de har førskole hvor de Skoleforberedende aktiviteter. Vi bruker TRAPOLINE heftet.
- Vi legger vekt på at barna skal mestre ferdigheter som er viktig når de starter på skolen som gå på do, kle på/av seg, ta imot beskjeder etc.
- Førskolebarna har egne aktiviteter på våren som turer og overnatting.
- Vi har samarbeid med skolen og de andre barnehagene på Flateby. Se linken for planen for overgang barnehage/skole.

[OneDrive – dl.bergskaug@bhg.no – Outlook](#)

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: “en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid.” Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Vi bruker praksisfortellinger, IGP og cafedialog som metode for refleksjon over egen praksis.
- Vi har forberedt og kommer forberedt til møter.
- Vi møter hverandres tanker og kunnskap med respekt og anerkjennelse.
- Vi deler vår kompetanse.

- Vi jobber med å se på vår egen praksis med kritisk blikk.
- Vi løfter hverandre når noen sliter.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging

Gjennom å planlegge velger vi ut hva det er vi skal ha fokus på i tiden fremover. Det fører til systematikk, kontinuitet og progresjon det vi gjør. Planleggingen viser hvordan vi jobber med rammeplanen. Årsplanen

viser det store bildet på hva vi har planlagt å jobbe med kommende år.

Våre metoder for planlegging:

- Avdelingsmøter
- Ledermøter
- Personalmøter
- Planleggingsdager
- Nettverksmøter med andre FUS barnehager

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

- De ansatte tar opp situasjoner på video og reflekter sammen over egen rolle i samspill med barnet.
- Systematiske observasjoner.
- Class observasjoner med tilbakemeldingsrapport en gang i året.

- I arbeidet med TIK/CLASS oppgaver hvor man skal vurdere egen praksis med fokus på dimensjonene i CLASS for å øve oss.
- Vurdere egen praksis i et kritisk lys.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

- Våre metoder for dokumentasjon:
- Dagen i dag på MYKID
- Bilder
- Daglige møter med foreldre/foreldresamtaler/foreldremøter
- Månedsbrev med tilbakeblikk

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Tett samarbeide tett med foreldre.
- Tidlig ta observasjoner, kartlegge behov og barnets behov og fungering.
- I samarbeid med foreldre tidlig ta kontakt med samarbeidspartnere for eventuelt støtte og veiledning.
- Vi skal bygge på barnets sterke sider og sørge for at barnet opplever mestring.
- Vi samarbeider med PPT og kan bruke kommunenes tiltaksmodell for tidlig innsats.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) - Enebakk kommune

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Våre metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene.

Gjennom året vil alle barn få erfaringer og møte aktiviteter som omhandler fagområdene. Etter alder og modenhet glir fagområdene naturlig inn i det vi gjør med barna hver dag. Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og interesser og legger opp tema, aktiviteter og opplevelser etter det. Gjennom arbeidet med TIK og være støttende voksne til barnas utvikling og læring jobber vi hver dag for å gi barna kunnskap og ha aktiviteter som gir barna en bred erfaring med livet. Vi bruker nærmiljøet, følger naturens syklus og markerer høytider og merkedager. Gjennom

høytlesning og møte med litteratur og bøker ønsker vi å skape interesse, nysgjerrighet, filosofer og glede oss over alt som er rundt oss.

I progresjonsplanen vil du se hvordan vi jobber med progresjon.

LINK TIL PROGRESJONSPLAN

[OneDrive – dl.bergskaug@bhg.no](mailto:dl.bergskaug@bhg.no) – Outlook

NOTATER:

31

